

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

INNOVATION TALABALAR AXBOROTNOMASI

 <https://innoworld.net>

 +998335668868

ILMIY JURNAL

IC²I JOURNALS
MASTER LIST

ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
NUMBER
FOR SERIALS
PUBLICATIONS

doi

zenodo

OpenAIRE

Academic
Resource
Index
ResearchBID

Google Scholar

open access.nl

INNOVATION TALABALAR AXBOROTNOMASI

Volume 2, Issue 2
2025

Jurnal quyidagi xalqaro bazalarda indekslanadi:

Google Scholar

doi[®] digital object
identifier

ResearchGate

zenodo

ADVANCED SCIENCE INDEX

OpenAIRE

Academic
Resource
Index
ResearchBib

DRJI Directory of Research Journals Indexing

Ilmiy jurnalning rasmiy sayti:

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2025

Mudofaa tizimlari va devor arxitekturasini. Amudaryo o'ng sohili shaharlari kuchli devorlar, minoralar va xandaq tizimlari bilan o'ralgan. Qal'alar ko'pincha tepaliklar ustiga qurilib, ichki ariq va suv tizimlari orqali suv ta'minoti tashkil etilgan. Qal'a devorlari pishiq g'ishtdan qurilgan bo'lib, geometrik mustahkamlashga asoslangan. Uy-joy qurilishi va ijtimoiy tabaqalanish

Oddiy aholi uchun mo'ljallangan uylar sodda, ichki hovlilari, ikki yoki uch xonali bo'lgan. Yuqori tabaqali guruhlar esa keng hovlilari, ko'p xonali, devorlarida naqshinkor bezaklar bilan jihozlangan uylarda yashagan. Bu arxitektura tafovuti jamiyatdagi ijtimoiy tafovutni ham ifodalagan.

Suv inshootlari va ariq tizimi. Shaharlar ichida suv ta'minotini ta'minlash uchun tabiiy ariq tarmoqlari, sardobalar va quduqlar mavjud bo'lgan. Bu tizimlar shahar hayotining barqarorligini ta'minlashda muhim omil bo'lgan. Tuproqqala va Kazakl'i-Yatkan hududlarida bu tizimlarning murakkab tarmog'i aniqlangan.

Hunarmandchilik va iqtisodiy inshootlar. Qadimgi shaharlarda hunarmandchilik faoliyati rivojlangan bo'lib, shahar ichida ustaxonalar, omborxonalar va bozorlarga yaqin ishlab chiqarish markazlari mavjud bo'lgan. Temirchilik, kulolchilik va to'qimachilik asosiy yo'nalishlardan biri sifatida shakllangan.

Marosim va diniy markazlar, Shahar qurilishida diniy markazlarning joylashuvi alohida o'rin tutgan. Ziyoratgohlar va ibodatxonalar shaharning muhim ideologik markazlari sifatida qurilgan. Bu inshootlar ko'pincha ayvonli, gumbazli va ustunli bo'lgan, ularning arxitekturasini diniy mafkuraning aksidir.

Urbanistik xususiyatlar va xulosa, Antik Qibla Orolbo'yi shaharlarining qurilish tizimi tabiat, siyosat, iqtisod va dinning bir butun uyg'unligidan dalolat beradi. Bu mintaqadagi urbanizatsiya jarayoni atrof-muhitga moslashgan, strategik jihatdan puxta rejalashtirilgan va jamiyat ehtiyojlariga mos holda shakllangan.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Shaydullaev, M. (2022). Qadimgi Xorazm shaharsozlik an'analari. Toshkent.
2. Islomov, A. (2021). Orolbo'yi arxitekturasini: Tarix va taraqqiyot. Nukus.
3. Berdikulov, S. (2023). Amudaryo bo'yidagi shaharlarning mudofaa tizimlari. Urganch.
4. UNESCO CA Heritage. (2020). Ancient Urbanism in Lower Amu Darya Region. Parij.
5. Fayzullaev, A. (2019). Xorazm arxitektura yodgorliklari. Buxoro.

